

ARYBINIS Rokiškis

Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykđ. Komiteto Organas

(276) 1946 m. spalio 16 d. | Kaina 20 kp.

Garbingai įvykdysime savo pasižadėjimą

„Tiesoje“ spausdinti Lietuvos TSR darbo tarybinių ūkių, MTS bei darbininkų ir ūkių specialistų įsipareigojimai Spalio socialistinėse mėnesinėse dėl priešlaikinio paruošimo valstybei įvykdymo. Pirmieji gausiuose valstybių susirinkimuose įvykdymo planą patriotiškai pasididžiusiems žemdirbių atsakymas. Jau šiuo mėnesiu įvykdyti laiko valstybines pasididžiusiems duoti išlaikyti grūdus į Tėvy-

rių šimtu priimtais įsipareigojimais turi pertvarkyti savo darbą. Valstybės interesai reikalauja iš partinių ir tarybinių darbuotojų vadovauti paruošimo vietai: prie kaimo darbu, priėmimo punktuose, organizuojant raudonąsias gurguoles, vadovaujant kiekvienam valstybių ūkini, vietoje padėti ir imtis priemonių pagerinti grūdų vežimą valstybei. Ne metas yra sėdėti kabinetuose, kai visoje šalyje vyksta įtempta kova dėl priešlaikinio paruošimo plano įvykdymo.

Socialistinių lenktynių dėl priešlaikinio grūdų statymo valstybei sėkmė žymiai dalimi priklausys nuo to, kaip vietiniai atsakingieji darbuotojai sutarėms buočių išsitaikėjimams, vengimą paspartintais tempais vežti grūdus valstybei. Buočių sabotažo pasireiškimams turi būti taikomas dėsnis — kas sabotuoja paruošimą, tas piktybiškai kenkia tarybinei valstybei, tas ausižengia įstatymams.

Lietuvos darbo valstiečiai, stodami į Spalio socialistinės lenktynės dėl priešlaikinio grūdų paruošimo plano įvykdymo, išaukštinami Latvijos ir Estijos respublikų žemdirbiams. Kad duotasis žodis Lietuvos žemdirbių gali būti išsėtas, vėžiamas ir patvirtintas nuotakis naujakurių, neturtingųjų ir vidutinių valstiečių susirinkimuose valstiečių ir kaimuose, svarstant mūsų respublikos žemdirbių kreipimąsi.

Partinių ir tarybinių organizacijų pareiga dar labiau išplėsti šį patriotinį valstiečių sešėdį ir užtikrinti, kad kiekvienas apskritis, kiekvienas tarybinis ūkis, kiekvienas valstiečių ūkis ne vėliau kaip lapkričio mėn. 7 d. užbaigtų metinį grūdų paruošimo planą, o Didžiąją Spalio šventei įvykdytų pristatymą viršum plano vieno milijono pūdų grūdų. Lietuvos žemdirbiai išsėdės duotąjį žodį Spalio socialistinėse lenktynėse.

(Spalio mėn. 11 d. „Tiesos“ vedamasis).

limtieji įsipareigojimai yra vykdomi. Šilutės naujakuriai jau nuvežė į valstybės po kelius šimtus kilogramų. Utkergetiniai pristatė 49 tonas grūdų plano. Naujakuriai, neįsėdėję ir vidutiniai valstiečiai skuba atlikti savo patriotinę pareigą valstybei, nes gerai supranta, jog kiekviena papildoma tona grūdų valstybei stiprina tarybinę Tėvybę, stiprina širdies reikavimą reikala supratimas užsėdinti austyta laiku įvykdymo priimtųjų įsipareigojimų. Pirmieji pirmieji respublikoje įvykdė prieš laiką metinį grūdų paruošimą. Taip tačiau gali gerai vykti ir Tauragės apskrityje, kur ten partiniai ir tarybiniai darbuotojai nepakenkami reikalingai atlieka savo darbą, vadovauja paruošimams, neužgina tokių paruošimų tempų, o tik įgalintu pirma laiku įvykdyti grūdų pristatymus valstybei. Tauragiečiai su sėkmingai įvykdė 46,7% metinio grūdų paruošimo plano tempia respublikai atgal.

Spalio mėnuo yra lemiamas paruošimo mėnuo. Per šį mėnesį reikia pasiekti tokius tempus, kad atsilikimas paruošime būtų išvengtas. Atsilikusių apskričių partiniai ir tarybiniai darbuotojai

M. GEDVILAS
Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininkas

SKAITLINGA RAUDONOJI GURGUOLĖ
Rokiškio valsčiaus valstiečiai, norėdami nesulipinti dvisavaitinio tempu ir tinkamai atžymėti Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 29-sias metines, šio mėn. 13 d. suorganizavo didelę, apie 300 vežimą raudonąją gurguolę su grūdais valstybei. Gurguolėje gausiai dalyvavo Žiobinskio, Leibgalių ir Narkūnų apylinkės valstiečiai. Su šia gurguole valstiečiai į valstybinius grūdų paruošimo punktus pristatė apie 40 tonų grūdų.

A. SNIČKUS
Lietuvos KP(b) Centro Komiteto Sekretorius

ISIPAREIGOJIMAI

Spalio socialistinėse lenktynėse

Lietuvių tauta kartu su visomis didžiosios Tarybų Sąjungos tautomis pasiskubėjusi kovoją dėl socialistinio penkmečio plano įgyvendinimo. Mes dedame visas jėgas, kad greičiau būtų išgydytos žaizdos, kurias vokiškieji grobikai padarė mūsų jaunajai tarybinei respublikai.

Mes nenūmiršome ir niekuomet negalėsime užmiršti juodųjų vokiškosios okupacijos dienų. Trejus metus fašistiniai galvutėdžiai plėšė, niekojo mūsų laukus, griovė mūsų miestus ir kaimus. Negalima suskaičiuoti visų vargų ir kelaimių, kuriuos hitlerininkai atnešė Lietuvy tautai.

Tik dėka didvyriškosios Raudonosios Armijos, dėka didžiosios rusų tautos ir visų mūsų Tėvynės tautų, didžiojo Stalino vadovaujama, lietuvių tauta buvo išvadota iš hitlerinės prispandos, ir Lietuvos žemė visiems laikams išvalyta nuo fašistinės biurayybės.

Laisvai atsikvėpė mūsų tauta. Džiaugsmingos dienos atėjo Lietuvos darbo valstiečiams. Pirmoji Tarybų valdžios priemonė kaimo po Lietuvos išvadavimo buvo Žemės įstatymo paskelbimas. Išsipildė amžina Lietuvos valstiečių svajonė, 86 tūkstančiai bekiemų ir mažesnių valstiečių gavo 600 tūkstančių hektarų žemės naudotis nemokamai ir neribotam laikui.

Neturtingieji valstiečiai gavo iš valstybinio fondo 7 tūkstančius darbinų arkių, daugiau kaip 17 tūkstančių galvijų.

1. Ne vėliau kaip 1946 me-

spalio Tarybų valdžia iš savo atsargų suteikė darbą valstiečiams daugiau kaip 1 milijono naujų sėklų paskola.

Naujakuriams bei neturtingųjų valstiečių ūkiams padėti respublikoje yra sukurta 58 MTS ir 246 mašynų-arkių nuosajamieji punktai.

Šis socialistinis rūpinimasis, milinėka tarybinės valdžios pagalba įgalino Lietuvos darbą valstiečius per pusantų metų užgydyti karo padarytas žaizdas. Šiais metais respublikos laukuose yra išaugintas turtingas derlius.

Už visa tai — už laisvą gyvenimą, už nuolatinį rūpinimąsi Lietuvos TSR darbo valstiečiams mes iš visos širdies reikiame begalinę meilę ir dėkingumą mūsų brangiajai bolševikų partijai, Tarybų valdžiai, didžiajam tautų vadui draugui Stalinui.

Atsidedami mūsų Tėvynei — mes pirmuosius, geriausiuosius grūdus perduodame valstybiniams punktais mūsų įsipareigojimų sąskaiton. Tėvynei kare dienomis duona prie lygo ginklams. Ne mažesnę reikšmę duona turi ir dsbar, taikiosios statybos metais. Juo daugiau Tėvynė turės duonos, tuo greičiau bus įvykdytas naujojo socialistinio penkmečio planas. Juo daugiau duonos — tuo stipresnė mūsų Tėvynei.

Atsakydami į patriotinį Al-tajaus kolektyvinių ūkių valstiečių raginimą, mes įsipareigojame:

1. Ne vėliau kaip 1946 me-

spalio mėn. 7 dienas užbaigti kiekvienos apskrities, kiekvieno tarybinio ūkio, kiekvieno valstiečių ūkio metinį grūdų paruošimo planą.

2. Pristatyti valstybei viršum plano vieną milijoną pūdų grūdų Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 29-tąjį metinių dienai.

3. Tam pat laikui įvykdyti valstybinį pieno paruošimo planą.

4. Atlikti rudeninį arimą viso žemės ploto, kuris yra skirtas 1947 metų vasarajui.

Šiems įsipareigojimams įvykdyti mes išvystėme socialistinių lenktyniavimą. Mes įtraukiame į lenktyniavimą visus darbo valstiečius ir valstietes, visus tarybinių ūkių, MTS darbininkus bei darbininkes, visus žemės ūkio specialistus.

Mes kviečiame į socialistinių lenktyniavimą dėl priešlaikinio valstybiui grūdų ir pieno paruošimo plano įvykdymo Latvijos TSR ir Estijos TSR.

Mes padarysime visa, kas reikalinga, kad šiose lenktynėse užimtume garbingą vietę, iškovosime teisę pirmųjų tarpie raportuoti mūsų mylimajam vadui draugui Stalinui apie grūdų paruošimo plano įvykdymą.

Tegyvuojia mūsų mylimoji, neaugalimoji Tėvynei! Tegyvuojia didieji socialistiniai tautų draugystė!

Tegyvuojia Visasąjunginė Komunistų Partija (bolševikai)!

Tegyvuojia mūsų didysis, mylimasis vadas ir mokytojas Tarybų Sąjungos Generalissimas draugas Stalinas.

Pranešimas

apie metinį grūdų paruošimo plano vykdymą Rokiškio apskrityje iki š. m. spalio mėn. 15 d.

El. Nr. pavadinimas	Pristatyta grūdų proc.
1. Panemunėlio	79,4
2. Kamajų	69,5
3. Jušintų	68,0
4. Rokiškio	66,0
5. Obelių	63,4
6. Juodupės	61,4
7. Pandėlio	58,7
8. Panemunio	45,2

SKAITLINGA RAUDONOJI GURGUOLĖ

Rokiškio valsčiaus valstiečiai, norėdami nesulipinti dvisavaitinio tempu ir tinkamai atžymėti Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 29-sias metines, šio mėn. 13 d. suorganizavo didelę, apie 300 vežimą raudonąją gurguolę su grūdais valstybei. Gurguolėje gausiai dalyvavo Žiobinskio, Leibgalių ir Narkūnų apylinkės valstiečiai. Su šia gurguole valstiečiai į valstybinius grūdų paruošimo punktus pristatė apie 40 tonų grūdų.

P. Pallepis

Obeliečiai seka altajiečių pavyzdžiu

Visame Obelių valsčiuje vyko gausūs darbo valstiečių susirinkimai, kuriuose buvo apsvaistytas altajiečių kreipimas dėl savanoriško grūdų statymo į Tėvynės fondą.

Zarinkiški apylinkės susirinkime naujakurių Putrevičius Vytautas pareiškė: — Tarybų valdžia aprūpino mane žeme, išsipildė didžiulio mano svajonė. Atsidedami man, aš pristatysiu laisvanorišku būdu iki spalio mėn. 10 d. į Tėvynės fondą 200 kg grūdų. Sekdamas drg. Putrevičiaus pavyzdžiu, prižadėję pristatyti į Tėvynės fondą Rokiškio km. priedininkas Dele-

vanovas 100 kg grūdų. Aleksandravėlis apylinkės valstiečiai įsipareigojo į Tėvynės fondą pristatyti 20.714 kg grūdų, Mielanų — 22.307 kg, Bajorų — 24.166 kg, Bgdonikio — 12.130 kg, Zariukiškio — 20.714 kg, Zibelų — 18.125 kg, Samanų — 24.126 kg, Ignotiškio — 20.714 kg, Svobiskio — 29.000 kg, Papilių — 24.166 kg ir Rubikių — 20.714 kg grūdų.

Obelių valsčiaus valstiečiai iki š. m. spalio mėn. 25 d. pasižadėjo pilnai įvykdyti jiems skirtas grūdų paruošimo normas.

R. Bareišis.

Grūdai Tėvynės fondu

Rokiškio apskrities valstiečiai su dideliu patriotiniu pašilimu savo susirinkimuose apsvaistė ir pritarė Altajaus krašto tarybinių patrioty kreipimuisi dėl viršplėninio paruošimo įvykdymo Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 29-ųjų metinių garbei. Rokiškio valsčiaus apylinkėse įvykusiuose susirinkimuose valstiečiai įsi-

pareigojo Tėvynės fondu pristatyti 120 tonų grūdų. Savo patriotinius pavyzdžius parodė tarybiniai naujakuriai Paluikis Petras, Maciūnas J. ir valstietis Stundžėnas Pranas, pirmieji pristatė Tėvynės fondu po 200 kg. grūdų. Šiuo metu Rokiškio valstiečiai Tėvynės fondu jau pristatė 13 tonų grūdų.

P. Rota.

Kova dėl demokratinės taikos

V. M. Molotovo kalba Paryžiaus Taikos Konferencijoje spalio mėn. 9 d.

Pone Pirmiauk, ponai Delegatai, dabartinė Konferencija — pirmoji Taikos Konferencija antrajam pasauliniam karui pasibaigus. Šiame kare vienoje pusėje stovėjo demokratinės šalys, kitoje — fašistinės valstybės. Karas pasibaigė mūsų priešų pralaimėjimu ir fašizmo klugumo buvusiose priešiškosios kelyje. Mūsų tikslų aukštesnė pasiekėme pergalę. Natūralu, jog mūsų šalių tautos nori žinoti, kokie bus šios pergalės vaisiai. Todėl suprantama, jog Paryžiaus Taikos Konferencijos darbai patraukia dėmesį daugelio milijonų žmonių, kurie pergyveno sunkius karo metus, nebepakenčia kare bei agresorių ir nori ilgalaikės taikos bei saugumo nustatymo.

Mūsų konferencija nemaža pasidarbavo, ruošdama taikos sutarčių Italijai, Rumunijai, Vengrijai, Bulgarijai ir Suomijai projektus. Ji atliko žymų darbą svarstant daugelį šių sutarčių straipsnių ir dabar priejo savo darbe pabaigai. Yra žinoma, jog demokratinės šalys jau nebe pirmą kartą ruošia taikos sutartis. Bet negalima pasakyti, kad taikos sutartis, kurios buvo priimtos pavyzdžiui, po pirmojo pasaulinio karo, būtų atlikusias tautų tvirtes taikos siekimus. Mes turime atsižvelgti į šią padėtį ir turime stengtis pasiekti kitus, labiau teigiamus rezultatus. Tai liečia tiek taikos sutartis su Italija, kurie mes šiandien svarstome, tiek ir kitas taikos sutartis.

I Pagrindiniai konferencijos uždaviniai

Koks yra mūsų pagrindinis uždavinys?

Šis uždavinys yra tas, kad mūsų svarstomą taikos sutartį tikrai atitikėtų interesus tautų, siekiančių ilgalaikės bei pastovios taikos. Tai turi būti demokratinė taika, kuri negalėtų palikti agresoriaus nenubausio ir negalėtų pamiršti ty aukų, kurios buvo sudėtos didžiojoje išvaduojamoje kovoje dėl mūsų bendros pergalės. Demokratinė taika, drauge su tuo, turi sudaryti palankias prielaidas išvystyti draugiškoms santykiams tarp visų tautų, siekiančių saugumo ir pasiryžusių suteikti atremti visokių naujos agresijos mėginimus. Kaip tik todėl demokratinė taika turi būti nukreipta prieš fašizmas, padedama išrauti su šaknimis fašizmo šluobius ir visas jo naujas atmainas ir suteikdama visokeriopą paramą stiprinant demokratinis pradus buvusiose priešiškosios valstybėse. Tokie taikos sąlygos neturi būti nieko pažeminančio atitinkamos šalies, sakysime Italijos, suverenumui, ir neturi būti nieko tokio, kas vėsty prie jos eko-

nominio pavergimo iš kitų stipresniųjų didesniųjų valstybių pusės. Tokia taika turi atitikti išvaduojamųjų tikslus, dėl kurių grūmėsi sąjungininkai, ir kurti su tuo, turi atitikti interesus buvusių priešiškių valstybių tautų, nusimetusių fašizmo jungė ir stojusių į demokratinio išsivystymo kelią.

Kaip tik šiuo požiūriu tarybinė delegacija prieina prie taikos sutarties su Italija, kaip ir prie kitų taikos sutarčių. Mes gerai žinome, jog mūsų laikais fašizmas ir agresija glaudžiai susiję viena su kita. Tai ypač liečia Italiją, kuri yra fašizmo gimtinė ir kuri dar keletą metų prieš antrąjį pasaulinį karą „šgarsėjo“ savo agresijos aktais Etiopijoje bei Ispanijoje ir savo kariuomenę — politinę sąjungą su hitlerine Vokietija, pradėjusią paskutinį pasaulinį karą.

Kaip žinoma, taikos sutarčių paruošimas buvo atliktas keturdam valstybių Užsienio Reikalų Ministrų Tarybos. Ruošiant šias sutartis, Tarybų Sąjunga aktyviausiai dalyvavo taikos sutarties su Italija projekto svarstyme ir konferencijoje padarė, jog visi sutarties straipsniai, kurie buvo suderinti Tarybų Sąjungos, Didžiosios Britanijos, JAV ir Prancūzijos atstovų tarpe, — jog visi šie straipsniai buvo parengti šioje konferencijoje, kurioje atstovaujama 21 valstybė. Negalima pasakyti, kad tie suderintieji straipsniai nebuvo šia britiškoti ir kartais net per daug priekabia kritikuoti. Tačiau, dabar aišku, jog keturių vyriausybų bendradarbiavimo Užsienio Reikalų Ministrų Taryboje davė bendrą teigiamą rezultatą bei gavo pritarimą šioje konferencijoje. Konferencijoje buvo pasilytos tiek patalpos, tiek ir papildomai prie projekto, bet jie, be atskiro išimčių, apie ką bus pasakyta toliau, asmeniškai būdu nepakeitė suderintųjų patiektojo projekto straipsnių. Bet taikos sutarties su Italija projekte buvo ir nesuderintų straipsnių. Tenka pripažinti, jog šioje dalyje konferencijos komisijų darbas nedužė esminių rezultatų ir beveik nepadarė paruošti suderintus sutarimus. Tai tik pabrėžia keturių didesniųjų valstybių bendradarbiavimo principo reikšmę. Todėl negalima sutikti su tais, kurie nevisai tai įvertina ir, dar blogiau, mato tame principo suvaržymą tarptautiniam bendradarbiavimui vystyti. Skirtingai nuo buvusios taikos konferencijų, visas Paryžiaus konferencijos darbas vyko plataus viešumo sąlygomis. Tai atitinka demokratinis pradus. Tarybinė delegacija sveikina padėtį, kuriai esant viso pasaulio tautos įgyje galimama sekti konferencijos darbu, ypač, kai apauda tai darė su reikiamu objektyvumu

bei įsiamoninusi atsakomybę už informacijos teisingumą. Mes ir dabar turime atminti, jog mūsų darbas yra neolatinėje tarptautinės visuomenės kontrolėje. Tai turi padėti teisingai išspręsti taikos sutarčių klausimus, jai tarpe ir tuos, kurie šio dar neįspręsti.

Pereinu prie atskirų sutarčių su Italija klausimų.

II

Taikos sutarties su Italija ekonominiai klausimai

Iš visų ekonominių sutarčių su Italija klausimų tik reparacijų klausimas betarpiškai liečia TSRS interesus. Ryšium su tuo primintina, jog save pasilymus dėl reparacijų iš Italijos TSRS, Jugoslavijos, Graikijos, Albanijos ir Etiopijos naudoja tarybinė delegacija padarė dar 1945 m. rugsėjo mėn. Londone. Kadangi Užsienio Reikalų Ministrų Taryba neužsėmė svarstymu šio pasiūlymo visuomenėje, o tesvarstė reparacijų TSRS klausimą, aš noriu sustoti ties šiuo klausimu.

Kaip žinoma, tarybinė delegacija iš pat pradžių padarė pasiūlymą reparacijų iš Italijos Tarybų Sąjungos naudai 100 milijonų dolerių natūra dydžiu, įskaitant einamosios pramonės produkcijos pristatymus. Teikių reparacijų dydis sudaro tik labai nedidelę dalį tesiegiainės talos, kurią padarė Italijos fašistinė kariuomenė, įsiverkusis drauge su hitlerinėmis gaujomis Tarybų Sąjungon. Tuo TSRS dar kartą padarė savo kilnumą Italijos tautai, kuri nuvertė fašizmą ir stojo sąjungininkų pusėn. Net Italijos vyriausybė niekad nepriestaravo tam, daugiau kaip nuosaikiam, TSRS reikalavimui, teturėjusiam iš esmės simboliinį pobūdį, nes tarybinis laudis laiko esant neleistina, kad agresija pasilyktų nenubausta. Reparacijų Tarybų Sąjungai klausimas konferencijos ekonominėje komisijoje buvo svarstomas 6 posėdžiuose. Priešik iškvoti 16 valandų diskusijai, nes Australijos ir kai kurios kitos delegacijos atkakliai priesinosi šiam elementariam TSRS reikalavimui. Bet reparacijų iš Italijos klausimas buvo dar ligiau svarstomas prieš prasidedant konferencijai. Šis svarstymas vyko daugelyje Užsienio Reikalų Ministrų Tarybos posėdžių, Ministrų pavaduotojų pasitarimuose, o taip pat specialiam reparacijame komitete. Prieš konferenciją įvyko 32 posėdžiai šiuo klausimu, ir šie posėdžiai trukė 86 valandas. Tokiu būdu reparacijų iš Italijos Tarybų Sąjungai klausime svarstymas vyko 88 posėdžiuose, trukusiuose viso 102 val. Tasai svarstymas pasibaigė vieningu nutarimu komisijos iš 20 valstybių atstovų, pripažinusios esant teisingu TSRS pasiūly-

mą dėl 100 mil. dolerių reparacijų natūra, įskaitant einamosios pramonės produkcijos pristatymus. Po visų šių posėdžių, netekne daugiau kaip 100 valandų laike visokios rūšies komisijose bei pasitarimuose, prieta vie dėjo prie to paties pasiūlymo, kurį tarybinė vyriausybė padarė dar praėjusių metų rugsėjo mėn. Pakeitimai šiame projekte pasirodė nežymūs. Kaip matoma, tam, kad įtikintų elementariais dalykais, tarybinė delegacija prireikė padėti nemaža pastangų.

Ką liudija mano pateikti faktai? Jie visų pirma liudija, jog Italija, kuri vedama kai kurių šalių, kai reikales liečia betarpiškus TSRS interesus. Net atskiras dalykus tarybinė delegacija ne taip lengva įrodyti, nes atitinkamas nutarimas priklauso nuo kitų šalių politikos TSRS atsilviliu. Tačiau tarybinė delegacija dėl to aenusinė, manydama, jog visvien teisybė nugalės ir jog negalima gailėti pastangų ruošiant sąlygas taikos, kuri turi būti verta demokratinės taikos vardo.

III

Dar kartą dėl Trieste statuto

Dabar Trieste klausimas. Yra žinoma, jog Jugoslavija pretenduoja į Trieste, kaip į svarbiausią miestą bei uostą Julijos Krajoje, kuri persima pagal sutartį Jugoslavijos valstybės sudėtin, taip pat yra žinoma, jog Tarybų Sąjunga pripažina šių tautinių Jugoslavijos pretenzijų istorinį teisingumą. Atels laikas — tait bus visų pripažinta, įskaitant ir besąlyginį itališką demokratiją sutikimą. Vis dėl to, po ilgo svarstymo Užsienio Reikalų Ministrų Taryba kompromiso būdu pripažino, jog Trieste teritorija neturi priklausyti nei Italijai, nei Jugoslavijai ir turi tapti tarptautine teritorija, esančia Suvienytųjų Tautų Sąjungos Tarybos apsaugoje.

Ryšium su šiuo nutarimu svarbia reikšmę įgyje klausimas dėl Trieste statuto, klausimas dėl valdymo organizavimo Laisvojoje Trieste Teritorijoje.

Mes žinome, jog šiuo klausimu buvo padaryti keli pasiūlymai politinėje komisijoje Italijos reikalams. Čia angliškame ir amerikietiškaime, o taip pat prancūziškame Trieste statuto projekte pasireiškė viena tendencija, kurios joku būdu negalima pripažinti demokratinė tendencija; antra vertus, Tarybų Sąjungos ir Jugoslavijos delegacijų pateiktose projektuose pasireiškė kita tendencija, kuri vadovaujasi demokratizmo principu pripažinimu Trieste statute. Klausimas yra tas, ar tikrai Laisvoji Trieste Teritorija turi

būti organizuota demokratinis pradais ar mes, demokratinis šalių atstovai, turime atsisakyti nuo to šiuo atveju. Itališkoje komisijoje tarybinė delegacija ne kartą įrodinėjo, jog angų bei amerikiečių pasiūlymai dėl Trieste statuto faktiškai reikiama sąlyga tarptautinė vyriausybė padarė dar praėjusių metų rugsėjo mėn. Pakeitimai šiame projekte pasirodė nežymūs. Kaip matoma, tam, kad įtikintų elementariais dalykais, tarybinė delegacija prireikė padėti nemaža pastangų.

Bet, kalbant iš esmės, tasai pasiūlymas yra ne daugiau, kaip britų — amerikiečių projektų išvertimas, ir sušvelnintu pavidalu jis pateikia Trieste gyventojams visą tą patį pusiau kolonijinį beteisį reikimą.

Dar daugiau. Komisijos pirminis nutarimas dėl Trieste statuto įprastai prietarauja Užsienio Reikalų Ministrų Tarybos nutarimui šiuo klausimu.

Komisijų nutarimuose prietarauja Ministrų Tarybos pasiūlymą apie tai, kad įstatymų leidžiamoji ir vykdomoji valdžia Trieste būtų nustatyta demokratiniais pradais. Bet tikrumoje šiame komisijos nutarime pravesti tokie suvaržymai tiek įstatymų leidžiamosios, tiek ir vykdomosios gyventojų išriaktosios valdžios, ir Saugumo Tarybos skiriamam gubernatoriui suteikti tokie platus įgaliojimai viešajai tvarkai bei saugumui nustatyti Trieste, kad nes demokratinis pradų Trieste valdyme beveik nieko neliečia. Gubernatoriui perduodamas visiškos tvarkos bei saugumo palaikymas, užsienio santykių vedimas, teismo valdininkų skyrimas bei atleidimas, o taip pat teisė imtis vadinamąjį „būtinų priemonių“, kas tikroviėje reikiama absoliutinę gubernatoriaus valdžią ir gyventojų beteisiskumą. Prie to reikia pridurti, jog Trieste pasilieka okupacinė užsieninė kariuomenė, kas pridera, žinoma, tik tuo atveju, jeigu starėti Trieste ne kaip į tarptautinę laisvąją teritoriją, kas numatyta sutarties projekte, o kaip pusiau priešiška, prižiūrima teritorija, pajungta angų bei amerikiečių kariuomenei. Visa tai niekaip nesirūša su Užsienio Reikalų Ministrų Tarybos nutarimu dėl Trieste statuto ir apskritai nesirūša su demokratinė taika, kurios mes turime siekti. Štai todėl tarybinė delegacija vėl reikalauja, kad būtų priimti žinomieji tarybinės delegacijos rugsėjo mėn. 14 d. pasiūlymai, ir, visų pirma, kad turi būti priimti nutarimai apie tai, jog vykdomoji valdžia Trieste priklauso vyriausybei, išrinktajai laudies susirinkimo, o gubernatoriaus

(Perkelta į 8 psl.)

Kova dėl demokratinės taikos

V. M. Molotovo kalba Paryžiaus Taikos Konferencijoje spalio mėn. 9 d.

(Atkelta iš 2 psl.)

Saugumo Tarybos agento pareiga yra — užtikrinti Triesto statuto vykdymą. Tarybinė delegacija taip pat laiko būtina, kad konferencija tiksliai išnagrinėtų visos užsieninės karamenės atitraukimo iš Triesto terminą ir kad užsieninės karamenės atitraukimas iš Triesto nebūtų atidedamas likvidacijos, kaip prancūziškame termino.

Esamės kalbant, mums užduota susitarti dėl vieno pabrėžto nutarimo, o būtent — nutarimo, kad Trieste būtų sukurta komisija, kuriai būtų pavesta išnagrinėti šio klausimo, kas kokios neapibrėžtos sąlygos, kaip prancūziškame termino.

Esamės kalbant, mums užduota susitarti dėl vieno pabrėžto nutarimo, o būtent — nutarimo, kad Trieste būtų sukurta komisija, kuriai būtų pavesta išnagrinėti šio klausimo, kas kokios neapibrėžtos sąlygos, kaip prancūziškame termino.

Esamės kalbant, mums užduota susitarti dėl vieno pabrėžto nutarimo, o būtent — nutarimo, kad Trieste būtų sukurta komisija, kuriai būtų pavesta išnagrinėti šio klausimo, kas kokios neapibrėžtos sąlygos, kaip prancūziškame termino.

IV. Išrauti su šaknimis fašizmą — mūsų uždavinys

Toliau aš norėčiau pasakyti dėl vieno pasiūlymo, atmetto jo Politinėje komisijoje Italijos reikalams. Atmetas Lenkijos ir Ukrainos delegacijų pasiūlymas įpareigoti Italiją neleisti egzistuoti ir veikti fašistiniams ir kitoms organizacijoms, siekiančioms tikslą stumti laisvą jėgą jos demokratinės teisės arba varančioms bet kuriai Sąjungačių nacija priešiška propaganda. Tokie straipsniai yra sutartyse su Rumunija, Vengrija, Bulgarija ir Suomija. Atrodė, jog sutartyje Italijai fašistinių organizacijų uždarymas yra tinkamas. Tačiau, 9 balsų dauguma prieš 8 balsus, 3 susilaikius, Lenkijos ir Ukrainos delegacijų pasiūlymas buvo komisijos atmetas, su kuo jokia būdu negalima sutikti.

Sąjungininkai ne kartą pareiškė karo metu, kad jų tikslas yra — išrauti su šaknimis fašizmą. Italijos kapitaliacijos sąlygos tiksliai nurodyta Italijos vyriausybės prievole dėl fašistinių organizacijų likvidavimo ir visokių fašistinių institucijų bei kt. panaikinimo. Žinoma, Italijoje jau nemažai padaryta šiuo atžvilgiu. Bet negalima pripažinti pakankamomis pavartotas priemones.

Antra vertus negalima nematyti to, jog mėginimai atgaivinti fašizmą Italijoje tebevyksta. Net toks dešinysis Italijos veikėjas, Sfora, savo neseniai išleistoje knygoje išpažina dėl neofašizmo, atėjusio pavaldumui senėjo atvirai nusikalstamojo fašizmo pavojaus Italijoje. Vienas Italijos respublikonų partijos lyderių — Paccardi neseniai išpažino spaudoje, jog „monarchistinės ir fašistinės grupės viešai darbotvarkiai respublikai sugriauti. Pagrindinius postus administracijoje užima respublikinės santvarkos priešai, sabotuojantieji ministrų pastangas“. Teismo organai Italijoje dažnai išteisina žymius fašizmo veikėjus, įėjusius Musolinui artimų žmonių gaujon. Vis naujai suekamos pagrindinės fašistinės organizacijos įvairiuose Italijos rajonuose. Vis kartojasi vieši fašistų išpuoliai su literatūros platinimu, su steigiamais radijo stočių užgrobimais fašistinei propagandai ir panašūs įvykiai. Tokiomis sąlygomis Lenkijos ir Ukrainos delegacijų pasiūlymo, nukreipto prieš fašistinių organizacijų atgimimą Italijoje, pagrįstumas visiškai aiškus. Jeigu mes tikrai siekiame demokratinės taikos, mes turime priimti šį pasiūlymą. Šio pasiūlymo atmetimas tik padarintų užsilėpusius fašistus. O tokie pasiūlymo priėmimas stiklus demokratinį jėgų

fronto sustiprinimą Italijoje nugalima. Šitie mėginimai dabendrojo demokratinį jėgų reikalo interesais.

V.

Bendradarbiavimas nustatant demokratinę taiką

Pagaliau, šia kalbėta apie grupuotes konferencijoje. Kalbėta, pavyzdžiui, apie tai, jog konferencijoje yra slavų grupuotė, iš vienos pusės, ir vakarų grupuotė, iš kitos pusės. Kalbėta, žinoma, ir apie tai, kad nebūtų sudaromos grupuotės ir kad būtų siekiama pašalinti nuomonių skirtumą tarp Vakarų ir Rytų ir t. t. Tarybinė delegacija ne mažiausia, kaip kokia nors kita, siekia padėti stiprinti visų demokratinį jėgų bendradarbiavimą. Ji tam kviečia ir kitas delegacijas, laikydama tokią bendradarbiavimą esant būtina sąlyga demokratinėi taikai užtikrinti.

Bet, visų pirma, tenka pripažinti dirbtiniu toki padalinimą konferencijoje, pagal kurį slavų grupė priešpastatoma vakarų grupei ir priešingai. Tokio priešpastatymo neturi būti. Tai dvelkia kaskuo pavėluotu — laikais, kai Rytai buvo politiškai stipriai, ko mūsų dienomis jokia būdu negalima pasakyti, lyginant jausnias slavų demokratijas su tipingomis senosiomis Vakarų demokratijomis.

Suprantama, jaunosios slavų demokratijos reikalingos viena kitos, ypač tais atvejais, kai iš kitų didžiųjų valstybių pusės jos sutinka į taisyti tautinių interesų negebėjimą, kas taip dažnai būdavo slavų valstybių atžvilgiu praityje ir kas dar neretai pasikartoja ir dabar. Bet jaunosios slavų respublikos siekia nustatyti draugiškus santykius ne tik savo tarpe, bet ir su visomis kitomis demokratinėmis šalimis, kiek tie santykiai susidaro lygtaisiškumo bei savitarpiškumo pagrindu. Be to, negalima pamiršti, jog Tarybų Sąjungos sudėtin, be trijų slavų valstybių, įeina 13 neslavų Tarybų Respublikų.

Antra vertus, yra kai kurių vadinamųjų „senųjų demokratijų“ sluoksnis mėginimų izoliuoti jaunasias slavų demokratijas, nes tos pastarosios gina savo tautinį savarankiškumą bei savo naujus tautinio išsivystymo kelius ir nenori pakiusniai sekti svetimu nurodymu. Tai ypač gerai žinoma Tarybų Sąjungai, išėjusiai jau gana ilgą savo savarankiško laisvės išsivystymo kelią; savo paties patirtimi Tarybų Sąjunga įsitikino teisingumu Lenino, didžiosios Rusijos socialistinės revoliucijos genijaus, išmintingų žodžių, jog laisvis, paėmusi į savo rankas savo šalies likimą, savo

taiką. Tai reikalauja pasiekti kompromisus kai kuriais dariesuderintais klausimais, kaip tam mums jau pavyko pasiekti dėl daugumos taikos sutarčių klausimų. Tokio susitarimo pasiekimas galimas, nes mes visi pripažįstame, jog siekiame demokratinės taikos ir nevadame šių ar kitų didžiųjų valstybių valios primetimo kitoms valstybėms politikos. Priešingu atveju mes nieko gero nepasiekim.

Šia savo laiku jau pakankamai kalbėta apie priimtą konferencijos darbo procedūrą, kuri žymios delegacijų dalies visiškai nepatenkina. Tačiau, jeigu mūsų bendras noras yra siekti dabartinėmis sąlygomis galimos demokratinės taikos, mes surasime ginčijamų klausimų sprendimą, ir galima neabejoti, kad tasai sprendimas bus palankus visų taiką mylinčių tautų siekimams.

Šioje konferencijoje vyksta kova dėl nustatymo demokratinės taikos, kuri turi būti visų demokratinį jėgų tikslas, kuri, tačiau, dar neranda vienodo supratimo konferencijoje atstovaujantį jėgų tarpe. Tarybinė delegacija ragina kitų slavų delegacijas bendradarbiauti nustatant demokratinę

taiką. Tai reikalauja pasiekti kompromisus kai kuriais dariesuderintais klausimais, kaip tam mums jau pavyko pasiekti dėl daugumos taikos sutarčių klausimų. Tokio susitarimo pasiekimas galimas, nes mes visi pripažįstame, jog siekiame demokratinės taikos ir nevadame šių ar kitų didžiųjų valstybių valios primetimo kitoms valstybėms politikos. Priešingu atveju mes nieko gero nepasiekim.

Šia savo laiku jau pakankamai kalbėta apie priimtą konferencijos darbo procedūrą, kuri žymios delegacijų dalies visiškai nepatenkina. Tačiau, jeigu mūsų bendras noras yra siekti dabartinėmis sąlygomis galimos demokratinės taikos, mes surasime ginčijamų klausimų sprendimą, ir galima neabejoti, kad tasai sprendimas bus palankus visų taiką mylinčių tautų siekimams.

(ELTA).

Ko „nemato“ Rokiškio valsč. vykd. komitetas

TeaKa stobėtis Rokiškio valsčiaus vykdameje komitete ne iš vienos apylinkės ir kitą, rangumu ir neatkreipimu dėmesio į rimčiausius darbo valstiečių reikalavimus.

Jau kelintas mėnuo, kaip jėga pagrobta (Dambrausko) ir nuvežta į Žiobiškio apylinkę, o iš ten po keletos dienų vėl „keltavo“ atgal. Tokiu būdu mašina negali kaip reikiant atlikti spartaus kaimo darbų, nes didesnę laiko dalį praleidžia keliuose.

J šia suminėmus traktumus Rokiškio valsčiaus vykdomasis komitetas turi atkreipti kuo rimčiausią dėmesį, o j tokius piliečius, kurie truko normalių kaimo darbų, reikia žiūrėti kaip į sabotuojantį ir kaip su tokiais reikia atitinkamai pasielgti, kad jiems daugiau nebūtų noro jėga pasiimti ir po keletą kilometrų tampti kėlimajamas mašinas.

TeaKa stobėtis Rokiškio valsčiaus vykdameje komitete ne iš vienos apylinkės ir kitą, rangumu ir neatkreipimu dėmesio į rimčiausius darbo valstiečių reikalavimus.

Jau kelintas mėnuo, kaip jėga pagrobta (Dambrausko) ir nuvežta į Žiobiškio apylinkę, o iš ten po keletos dienų vėl „keltavo“ atgal. Tokiu būdu mašina negali kaip reikiant atlikti spartaus kaimo darbų, nes didesnę laiko dalį praleidžia keliuose.

J šia suminėmus traktumus Rokiškio valsčiaus vykdomasis komitetas turi atkreipti kuo rimčiausią dėmesį, o j tokius piliečius, kurie truko normalių kaimo darbų, reikia žiūrėti kaip į sabotuojantį ir kaip su tokiais reikia atitinkamai pasielgti, kad jiems daugiau nebūtų noro jėga pasiimti ir po keletą kilometrų tampti kėlimajamas mašinas.

L. Degutis.

Dovana Rokiškio apskr. kraštotyros muziejui

Siautiuose gyvenantis pil. Gasinūnas Povilas atsiuntė Rokiškio apskr. kraštotyros muziejui 28 dėžes įvairių spaudos leidinių.

Pil. Gasinūnas yra gimęs ir augęs Rokiškio apskrityje (Pamėnūnėlio valsč. Grigiskų km.), todėl ir nestobėtina, kad didelę dalį ilgai ir kruopščiai rinkytų spaudos leidinių jis padovanojo Rokiškiui.

Drg. Gasinūnas šiuo laiku yra žymiausias Tarybų Lietuvos kolekcionieris, ir spauda renka jis nuo 1924 metų. Nuo te laiko jis yra surinkęs 20.595 spaudos eksponatus, kuriuos jis perdavė Rokiškio ir Šiaulių „Aušros“ muziejams.

Rokiškio kraštotyros muziejus šiais metais iš drg. Gasinūno yra gavęs šią spaudą: 100 plakatu, 86 plaukus, 79 žem.

Siautiuose gyvenantis pil. Gasinūnas Povilas atsiuntė Rokiškio apskr. kraštotyros muziejui 28 dėžes įvairių spaudos leidinių.

Pil. Gasinūnas yra gimęs ir augęs Rokiškio apskrityje (Pamėnūnėlio valsč. Grigiskų km.), todėl ir nestobėtina, kad didelę dalį ilgai ir kruopščiai rinkytų spaudos leidinių jis padovanojo Rokiškiui.

Drg. Gasinūnas šiuo laiku yra žymiausias Tarybų Lietuvos kolekcionieris, ir spauda renka jis nuo 1924 metų. Nuo te laiko jis yra surinkęs 20.595 spaudos eksponatus, kuriuos jis perdavė Rokiškio ir Šiaulių „Aušros“ muziejams.

Rokiškio kraštotyros muziejus šiais metais iš drg. Gasinūno yra gavęs šią spaudą: 100 plakatu, 86 plaukus, 79 žem.

Kino festivalis Kanuose

Rugsėjo pradžioje Kanuose paprastai būna tylu. Vasaros sezonas jau pasibaigęs. Tačiau pūktis modernūs viešbučiai. Nieko neveikianti, besiliečianti publika grįžė į Paryžių. Bet šiemet Kanuose rugsėjo mėnesį buvo gausu žmonių, kaip kad būna sezono įkarštyje. Čia vyko tarptautinis kino festivalis.

Kai kurios šalys atsiuntė čia ne tik filmus, bet ir atitinkamus reklaminius „susiprinimus“. Anglai, pavyzdžiui, atvyko su dviem kuopomis Šotlandijos šaulių, kurie savo languotais sijonėliais žygiavo puikia kurortinio miestelio pakrante.

Kukliai ir paprastai žydriajame Vidurkmeio jūros pakraščio pasirodė mūsų tarybiniai kino plakatai. Bet ties jais, ir ypač ties pačiu didžiuoju plakatu, kuriame buvo atvaizduota mišnininkų tarybinė valtiava su auksuotomis raidėmis, nuolat stovėjo mintis. Čia galima buvo satikti ir garsiuosius režisierius, ir žurnalistus, ir jaunus turistus su kuprinėmis už pečių.

Festivalyje buvo rodomi prancūzų, amerikiečių, anglų, meksikiečių, lenkų, italų, čekoslovakų, egiptiečių ir net indų filmai. Tarybų Sąjunga parodė čia dokumentinius filmus „Berlynas“ ir „Mūsų šalies jaunimas“, spalvotą filmą „Akmeninė gėlė“, taip pat žinomus meninius filmus „Didysis persilaužimas“, „Zeja“, „Žmogus numeris 217“, „Sveika, Maskva“ ir meksikiečių — populiariai filmą apie bites „Saulės tautė“.

Reikšmingas, kad festivalis prasidėjo tarybinio filmo „Didysis persilaužimas“.

Festivalio išvakarėse visi manė, kad patikliausiai pasirodys čia amerikiečių laimėjimai. Apie tarybinius filmus laikraščiai beveik nieko nerašė. Bet štai su pastebimu praėjo „Didysis persilaužimas“. Paskui buvo parodyti „Žmogus numeris 217“, „Akmeninė gėlė“, ir buvo priversti pripažinti tarybinio kino meno pranašumą.

sulyginti su kitais, negalėjo nekaltai apie tarybinės kinematografijos laimėjimus.

Kanuose tarybiniai filmai buvo daugelį tikra staigmena. Iš tikrųjų, jeigu palyginti mūsų geriausius filmus su tuo, ką parodė festivaly kitos šalys, tai tik vieną išvadą galima padaryti — mūsų naudai.

A! nenoriu pasakyti, kad festivalyje nebuvo įdomių užsieninių filmų. Prancūzai, pavyzdžiui, parodė labai gražų filmą „Mūsų dėl bėgų“. Šis filmas buvo sutiktas meksikiečių filmas „Marija Kandelarija“. Yra žinomas didelis Disnejaus multiplikacinis filmas meistras kumas. Bet, paėmus visumą, tai tenka patvirtinti, kad išvadą gali būti padaryta tik viena: tarybinis kino menas pirmąją savo reikšmingumą ir turinį gilumą.

Štampo žymę turi beveik visi amerikiečių gamybos filmai. Vienas čia atvaizdavusių kritikių su kartėliu pripažino, kad „filmai stampuojami Helivude, kaip automobilių dalys Detroito“. Tačiau reikalus net ne teko. Daug reikšmingesnis yra tas faktas, kad festivalio pademonstruotame buržuaziniame kino meno moralinį nusaukumą. Dauguma čia parodytų filmų paskirta žmogaus sąmonei pušimui parodyti. Merfiazmas, girtuokliavimas, giliai psichologiniai išskojimai prisidengia mistiškumas pasidarė amerikiečių, anglų, olandų ir daugelio kitų filmų turinio pagrindais.

Nuo jų dvelkia idėjais skurdumas, netikėtumas gyvenimu, žmogumi.

Visai priešingi jiems — tarybiniai filmai. Giliai pritariamu gyvenimu, tikėjimu ateitimi, nesutaikinama keva dėl jos alsuoja mūsų filmai.

Kad ir kaip nerėtų atvaizduoti į Kanus amerikiečių ir anglišką kinematografijos atstovai išvilkė savo filmus į pirmąsias vietas, tačiau net ir jie buvo priversti pripažinti tarybinio kino meno pranašumą.

Tarybinis kinas buvo aukščiausiai įvertintas — jis gavo aštuonis premijas.

Pirmoji tarptautinė premija buvo paskirta už geriausią dokumentinį filmą „Berlynas“. Geriausiu spalvotu filmu pripažinta mūsų režisieriaus A. Ptuškos „Akmeninė gėlė“. Apie tą filmą teko Kanuose ne karta giruoti entuziastiskiausius atsiliepimus. Tarptautinė premija yra paskirta už filmą „Mūsų šalies jaunimas“ (1946 metų fizikultūrininkų paradas). Šitas filmas gavo taip pat taikos premiją. Pirmoji premija paskirta scenaristui B. Čirskovui. Pirmoji nacionalinė premija paskirta meniniam režisieriaus F. Ermolerio filmui „Didysis persilaužimas“. Pirmoji tarptautinė premija paskirta taip pat meksikainiam — populiariajam filmui „Saulės tautė“. Premija už režisierinį darbą filme „Žmogus numeris 217“ gavo tarybinis režisierius M. Remas.

Tuo būdu pagal premijų skaičių tarybinis kinas išėjo į pirmąją vietą. Toliau eina prancūzai, gavusieji penkis premijas. Premijotų prancūzų filmų tarpe reikia išskirti akcentą jau paminėtą meninį filmą „Mūsų dėl bėgų“. Tai filmas apie prancūzų liaudies kovą prieš vėliksuosis groblis, kurį sukūrė prancūzų režisieriai — betarpiškai susipriešintame sąjūdžio dalyviai — susivieniję į gamybinių kooperatyvą.

Amerikiečių kinas festivalyje gavo tris premijas. Tris premijas gavo taip pat čekoslovakų kinas. Anglų filmams skirtos dvi premijos.

Būdingas, kad reakcinė spauda mėgino nutylėti sprendiamosios komisijos sprendimus dėl tarybinų filmų...

Dabar, pasibaigus festivaliui Kanuose, prasidėjo tarybinų filmų rodymas Paryžiuje. Paryškiečiai filmams labai dėmisi.

V. Poltorackis
(„Izvestija“)

SUAKTYVINTI DARBA

Kaip visuose apskrityse valstijoje, taip ir Juodupėje yra įsikūrusi žemės ūkio kooperatinė draugija.

Deja, pati šios draugijos veikla Juodupėje apmirus. Valdybos pirmininkas drg. Jaksikevičius visai nesirūpina kooperatinės draugijos darbu, nežino nuo ko pradėti. Valstiečiai — žemės ūkio kooperacijos nariai — dar daugumoje negavo jiems priklausantiems trauš ir kitko.

Būtinai reikia Juodupėje išrinkti emeringą žemės ūkio kooperatinės draugijos valdybą, kuri užtikrintų draugijos veikimo suaktyvinimą ir didesni išplėtimą. Tuo keliu einant būtų galima pasiekti žymių darbo rezultatų.

Apskrityje žemės ūkio kooperacijos vadovai turėtų takti atkreipti ypatingą dėmesį.

P. Šaltis.

Rokiškio valsčiaus demobilizuotieji kariai įsijungė į soclenktynes dėl valstybinių paruošų vykdymo

Š. m. spalio 11 d. Rokiškio valsčiaus demobilizuotieji Raudonosios Armijos kariai susirinko į pirmąjį šio valsčiaus demobilizuotųjų karių susirinkimą. Po išsamaus drg. Pivoriuzo pranešimo apie demobilizuotųjų karių uždavinius pildant 1946—1950 m. m. penkmetinio plano uždutis dėl TSRS liaudies ūkio atstatymo ir išvystymo, Rokiškio valsčiaus demobilizuotieji kariai vieningai priėmė nutarimą išsiskirti į soclenktynes Obelių valsčiaus ir kartu, visos Rokiškio apskrityje demobilizuotuosius karius į soclenktynes dėl kuo skubescio valstybinių

paruošų įvykdymo. Soclenktynėms įsipareigota šiais punktais:

1. Kiekvienam demobilizuotam įvykdyti grūdų paruošų, privalomuosius pristatymus iki 8. m. spalio mėn. 20 d.
2. Iki Didžiosios Spalio soc. revoliucijos XXIX-ųjų metų atlikti visas valstybines prievoles.
3. Iki 8. m. spalio mėn. 25 d. atlikti visas bulvių paruošų prievoles.
4. Iki lapkričio 1 d. kiekvienam demobilizuotųjų karių ūkiui pristatyti į Tėvyneis fondą nemažiau 100 kg grūdų.

Remontuojami butai tarybinio ūkio darbininkams

Rokiškio tarybinio ūkio valdovybė didelį dėmesį kreipia savo dirbančiųjų medžiaginių buities sąlygų pagerinimui. Šiuo metu daugelyje gyvenamųjų namų vykdomi butų remonto darbai. Rokiškio tarybinio ūkio skyriuje gyvenamųjų namų remonto darbai jau pilnai atlikti: atremontuoti 7 butai, o visuose kituose gyvenamuose namuose naujai įrengtos krosnys. Šabartiniu metu

remonte brigada išvyko į kitus tarybinio ūkio skyrius, kur taipgi atliks remonto darbus buities sąlygų pagerinimui. Savo įsipareigojimuose statybininkų brigada (vadovauja drg. Jakimovas) pasidėjo Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 29-ųjų metų garbei pilnai užbaigti gyvenamųjų namų butų remontą visuose tarybinio ūkio skyriuose.

P. Rūla.

Pionierių gyvenimas

Pionieriai talkininkauja

Gražų sekmadienio rytą Niūronių kaimo pionieriai skuba pas savo vadovą. Šviesiose mokyklos patalpose vyksta jų susirinkimas. Pionierių būrio vadovas atšikina.

— Per mūsų šalį prantė baisi, viską naikinti karo audra. Daug žmonių liko be tėvų, be brolių, globėjų. Mūsų kaimo taipgi randa si kelios tokios šeimos. Mūsų pareiga jiems padėti.

Pionieriai su džiaugsmu su-

tinka vadovo pasiūlymą. Ir jau netrukus pilietės Jasienėnė būvilį lauke dirba jaunieji talkininkai. Bežirniat auga priekastų bulvių kravos, bet pionieriai pasiilai tik tada, kai visas bulvių laukas taps aukastas. Tada jie su daina grįžta į namus.

Gražiū Niūronių kaimo pionierių pavyzdžiu turėtų pasiekti ir visos kitos pionierių organizacijos.

Valdiša.

Neleistinas elgesys

Drg. Četkauskaitė Pandėlio valsčiaus pionierių organizacijai pradėjo vadovauti dar neseniai, bet perėmus Pandėlio valsčiaus pionierių organizacijos vadovavimą, buvo tikėtasi, kad darbas pionierių tarpe bus pastatytas į reikiamą lygį. Bet praktika parodė ką kita.

Drg. Četkauskaitė visai pamiršo pionierių drausmės klausimą. Tiesė sakant, drausmės pionierių organizacijoje ji negali pastatyti ir todėl, kad ji pati jos neprilaiko. Reikia tik įsi-

valduoti teikią pionierių valdovų, kuri per pionierių suaukimus visai rūkoi!

Toks netinkamas pionierių vadovės parinkimas yra ir LLKJS Rokiškio apskrityje kiti pionierių štabo kaitė. Reikia, kad ateityje pionierių vadovai būtų skiriami tik susipratus drausmingi ir pavyzdiniai žmonys.

J. Pankšys.

Atsakingas redaktorius

P. Griškevičius.

ŠIAULIŲ DRAMOS TEATRAS aktorijų papildymui skelbia konkursą

Norintieji dalyvauti konkurse, iš anksto atsiunčia Teatro Direktoriaus vardu pareiškimą, nurodant mokslo cenzą, amžių ir biografiją.

Reikia mokėti mintinai porą eilėraščių, pasakėdį arba monologą.

Konkursas įvyks 8. m. lapkričio mėn. 3 d. 10 val. r. Teatro ramuose, Tilės g. 11. Šįmet veiks prie Teatro raišbos studija.

Registracija vyks iki 4. m. lapkričio mėn. 3 d.

Dėl sąlygų teirautis teatro raštūnė (Vilinskio 31), Šiauliuose.

Teatro Direktoriaus

Gerai veikia vartotojų kooperatyvas

Panemunio vartotojų kooperatyvas, vadovaujamas energingo pirmininko drg. Micokevičiaus, kasmet didina savo veiklą. Jau įsteigtos dvi kooperatyvės Kvėtkuose ir Suvainiškėje, kurios aptarnauja tų apylinkių gyventojus. Aukščiausiu Panemunio kooperatyve viešpatavo netvarka ir niekuomet nebuvo išpildyti duotieji planai. Pereitvarčius tarnautojų personalui ir suintensyvinus veiklą, dabartiniu metu, pasibaigus III-iam metų ketvirčiui, mažmenų prekybos planas išpildytas 120%. Visuo-

mau mėn. msitinimo rugsėjo mėn. planas išpildytas 177%, decentralizuoto apirkimo III jo 8. m. ketvirčio planas išpildytas 105%. Pr. e vartotojų kooperatyvo įsteigta komercinė uškandinė, kurios apimtis smarkiai plešama. Bendrai, Panemunio vart. kooperatyvas, atremontavus patalpas, atrodome gana tvarkingai. Artimiausiu laiku kooperatyvas numato išigyti sunkvežimį, kuris labai palengvins prekių pergabeniimą iš Rokiškio Apkeopsąjungos sandėlių.